

Naj živita opera in balet

smo naslovili uvodni koncert nove gledališke sezone 2021/2022, s katerim na stežaj vabimo v naše gledališče.

Ustanoviteljica SNG Opera in balet Ljubljana je **Vlada Republike Slovenije**. Spored financira **Ministrstvo za kulturo RS**.

Program izvajamo tudi s pomočjo sredstev **Evropskega socialnega sklada za izvedbo operacije Podpora novim kariernim perspektivam**.

SNG Opera in balet Ljubljana je članica **zdrženja Opera Europa** in partner projekta **Kulturna soseska – bogastvo bogatega**.

V veliko čast in zadovoljstvo mi je, da lahko optimistično najavim izjemno barvito in intenzivno sezono 2021/2022 v našem gledališču. Z novima umetniškima direktorjema, Markom Hribernikom in Renatom Zanello, smo pripravili širok spekter uprizoritev, od klasičnih do modernih umetnin pa tudi praizvedbo nove slovenske opere. Spet lahko pričakujemo »običajno« sezono, polno presežkov in presenečenj, pa tudi veliko vloženih naporov in ambicij.

Še nekaj časa se bomo seveda morali prilagajati omejitvam in epidemiološkim varnostnim ukrepom, a ti nam vseeno dopuščajo ustvarjanje in vaš obisk, kar je najpomembnejši cilj našega delovanja. Vsi se učimo živeti skladno z razmerami, ki se sproščajo ali zaostrojujejo, a nas ne ustavijo. Naj se čim večkrat srečamo v našem hramu umetnosti, ki živi in ustvarja za vas, cenjene obiskovalce.

Z najlepšimi željami in pričakovanji

Staš Ravter,
direktor

Proemij Ovidijeve pesnitve Metamorfoze

Duh mi veli naj opevam spremembe oblik,
preobrazbe v nova telesa.

Bogovi, navdihnite moje početje – vse te spremembe ste vi povzročili – in spev
nepretgan snujte od prvih početkov sveta do mojega časa!

(Prevod: Kajetan Gantar)

Idejna nit izbranih opernih del je nenehno presnavljanje in spreminjanje oblike (čustva), pri čemer duša, bistvo ali esenca človeka ostaja enaka. Najlepše so taka presnavljanja opisana v Ovidovih Metamorfozah – umetniškem delu, ki je od nastanka do danes navdihovalo različne umetniške zvrsti. Opere si, recimo, brez mita o Orfeju sploh ne moremo zamisliti. Z Ovidovimi Metamorfozami sta se intenzivno plemenitila tudi nemški pesnik J. J. Goethe v Faustu ter ruski poet A. S. Puškin.

Metamorfična sila, ki prihaja od bogov, lahko pa jo porajajo različne druge sile, ki žarijo od zunaj v človeško dušo, je vzrok za dramatične spremembe v življenju slehernega človeka in prav tako na potenciran način junakov naših opernih dram. Naj bo to Ojdipova resnica, Nemorinov čarobni napoj, Atonov zvok, Margaretina ljubezen ali pa metamorfoza čustev pri junakih Puškinovega Onjegina.

Vse predstave so izbrane tako, da izražajo glasbeno-stilno in vsebinsko pestrost. Od ojdipovske tragičnosti glasbene govorice umetnine **20. stoletja** do optimizma Donizettijevega italijanskega **belcanta**, preko čisto novih glasbenih govoric **sodobnosti** v Golobovem prvencu, do bisera **francoske** romantične opere ter **ruske** mojstrovine velikega Čajkovskega.

Vstopite v ta svet preobrazb ...

PREMIERNE UPRIZORITVE

Igor Stravinski

APOLLON MUSAGÈTE (Apolon, ljubljenec muz)

Balet

OEDIPUS REX (Kralj Ojdip)

Opera-oratorij

Dirigent: Aleksandar Marković

Koreograf: Renato Zanella

Režiser in scenograf: Rocc

Premiera: 30 .9. 2021

Otvoritvena predstava sezone 2021/2022 bo izvedena v sodelovanju in prepletanju vseh ansamblov našega gledališča. Izjemni deli ruskega skladatelja Igorja Stravinskega spadata v skladateljevo klasicistično obdobje. Nastali sta eno za drugim, a sta v vsebinskem in kompozicijskem pogledu pravo nasprotje. Mirno in meditativno pa tudi lahkotno plesno vzdušje baleta Apollon Musagète bo pričaral baletni ansambel, ki si bo odrski prostor delil z večjim godalnim korpusom našega orkestra. Zgodba v velikem scenskem oratoriju Oedipus rex nas bo, brez običajnega odmora, prestavila v milje človeka in odprla vprašanja o njegovem večnem prekletstvu in trpljenju ter usodnosti preroških napovedi.

Več o predstavi <https://www.opera.si/sl/program/predstava/balet/apollon-musagete/?d=1673>.

*

Vincenzo Bellini

CAPULETI IN MONTEGI

Lirična tragedija v dveh dejanjih

Dirigent: Roberto Gianola

Režiser: Frank Van Laecke

Premiera: 21. 10. 2021

Zgodba opere Capuleti in Montegi je od najbolj znane Shakespearjeve različice drugačna predvsem zato, ker ne prinaša celotne zgodbe, pač pa zgolj zadnji dan življenja veronskih ljubimcev, občutek melanholiije, ki se izteče v pretresljiv konec. Ljubimca sta že na samem začetku v globokem čustvenem odnosu, opera pa se konča z enim najbolj pretresljivih zaključnih prizorov iz opernega repertoarja. V njem sta oba, Romeo in Julija, živa do samega konca. Režiser Frank van Laecke, ki je na našem odru režiral opere Katja Kabanova, Lucija Lammermoorska in

Devica Orleanska, Bellinijevo različico znamenite zgodbe postavlja v fotografski studio v Veroni leta 1945.

Več o predstavi <https://www.opera.si/sl/program/predstava/opera/capuleti-in-montegi/?d=1547>

*

STRUNE

Baletni triptih koreografov Ena Pečija, Jacopa Godanija in Lea Mujića

Dirigent: Ernst Theis

Premiera: 11. 11. 2021

Pod baletni triptih Strune se podpisujejo koreografi Eno Peči, Jacopo Godani in Leo Mujić. Eno Peči pod novo koreografijo z naslovom Angel na glasbo Albana Berga Koncert za violino, Jacopo Godani pod kreacijo Metamorphers iz leta 2016 na glasbo Béle Bartóka Kvartet št. 4, Leo Mujić pa pod svojo novo kreacijo Osamljeni poet na glasbo Petra Iljiča Čajkovskega Serenada za godala v C-duru, op. 48. Koreografije temeljijo na svežih in inovativnih pristopih v sodobni baletni umetnosti. Vse tri navdihuje umetniški kredo in izjemna glasba velikih skladateljev, ki se prepričljivo preliva v koreografske zasnove. Dela novega baletnega triptiha so odsev našega časa in budijo zaupanje v moč umetnosti, h kateri vsi stremimo in vanjo verjamemo.

Več o predstavi <https://www.opera.si/sl/program/predstava/balet/strune/?d=1684>

*

Gaetano Donizetti

LJUBEZENSKI NAPOJ

Komična opera v dveh dejanjih

Dirigent: Simon Krečič

Režiser: Krešimir Dolencić

Premiera: 20. 1. 2022

Gaetano Donizetti, mojster obdobja belkanta in italijanske romantične opere, je imel močan vpliv na razvoj operne umetnosti v obdobju, ko sta žareli operni zvezdi Rossinija in Verdija. Skomponiral je zavidljivih 75 opernih del v italijanskem in francoskem jeziku ter številna instrumentalna in vokalna dela. Mnogi opero Ljubezenski napoj postavljajo ob bok Rossinijevemu Seviljskemu brivcu, v njej je lahkotna zgodba prepletena z izbrušenim humorjem, opero pa odlikuje tudi izrazita donizettijevska melodika, ki doseže svoj vrh v priljubljeni ariji Una furtiva lagrima.

Več o predstavi <https://www.opera.si/sl/program/predstava/opera/ljubezenski-napoj/?d=1674>

*

ROMEO IN JULIJA

Balet Renata Zanelle na glasbo Sergeja Sergejeviča Prokofjeva

Dirigent: Kevin Rhodes

Koreograf: Renato Zanelle

Premiera: 17. 2. 2022

Tragedija o ljubimcih iz Verone, ki jo je leta 1593 napisal William Shakespeare, je ljubezenska zgodba za vse čase. Slavo nesrečnih ljubimcev, ki kljub svoji mladosti in morebitni naivnosti dosledno sledita svojim globokim čustvom ne ozirajoč se na posledice, je na baletni oder prenesel eden največjih skladateljev 20. stoletja Sergej Prokofjev. Priljubljena zgodba baletne literature bo tokrat zaživela v novi različici Renata Zanelle.

Več o predstavi <https://www.opera.si/sl/program/predstava/balet/romeo-in-julija-3/?d=1675>

*

Charles Gounod

FAUST

Opera v štirih dejanjih

Glasbeni vodja in dirigent: Ayrton Desimpelaere

Režiser: Frank Van Laecke

Premiera: 17. 3. 2022

Gounodov Faust velja za eno najbolj slikovitih romantičnih del iz svetovne operne literature. Mefistov dar mladosti je hkrati prekletstvo Faustove duše, ki jo reši preprosta, a najmočnejša sila – ljubezen (do) Margarete. Arhetipska zgodba boja med dobrim in zlim, ki se konča v apoteozi ljubezni, še danes močno vznemirja globine človeškega duha in deluje katarzično. Legenda o doktorju Faustu – ranocelniku, astrologu in alkimistu dvomljivega slovesa, ki je prodal svojo dušo hudiču, da bi si za kratek čas pridobil vse zaklade, moči in užitke sveta – je kmalu po svoji prvi literarni obdelavi konec 16. stoletja dobila mitske razsežnosti.

Več o predstavi <https://www.opera.si/sl/program/predstava/opera/faust/?d=1676>

*

DUNAJSKI VEČER OPUS 73 / VSI NA VALČEK

Baletni diptih koreografa Renata Zanelle na glasbo Ludwiga van Beethovna, Johanna Straussa, Johanna Straussa mlajšega, Josefa Straussa in Gustava Mahlerja

Koprodukcija med SNG Opera in balet Ljubljana in Cankarjevimi domom. Premiera je bila 26. 8. 2021 v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma

Premiera na matičnem odru 7. 4. 2022

Dirigent: Kevin Rhodes

Koreograf: Renato Zanella

Opus 73 Idejno izhodišče za koreografijo na veličastno glasbo Beethovnovega Koncerta za klavir in orkester št. 5 v Es-duru, op. 73, je bilo ustvariti delo, posvečeno klasicizmu v plesu. Beethoven je svoj zadnji klavirski koncert, znan tudi pod naslovom Imperator, dokončal leta 1809, ko je Napoleon osvojil Dunaj. To je bil trenutek v zgodovini, ko je vsa Evropa mislila, da je lahko prav Napoleon človek nove dobe. Beethoven je orkester uporabil kot močno vojsko v popolnem kontrastu z nežnim zvenom klavirja. Koreografa je navdihnilo tudi skrivnostno Beethovno pismo Nesmrtno ljubljeni, ki naj bi ga skladatelj napisal tik pred nastankom klavirskega koncerta. Vsi na valček Drugi del večera je posvečen tradiciji novoletnih koncertov Dunajskih filharmonikov, vodilnemu mednarodnemu dogodku, ki na prvi dan leta tradicionalno pošilja v svet sporočilo umetnosti o lepoti, miru in enotnosti. Vsi na valček (Alles Walzer) je plesna poslastica. Tradicionalna, moderna, romantična, nostalgična, zabavna, polna humorja in energije. Med najbolj prepoznavnimi glasbenimi deli, vključenimi v predstavo, so Pizzicato polka Johanna Straussa mlajšega in Josefa Straussa, Adagietto iz Mahlerjeve 5. simfonije in Koračnica Radetzkega Johanna Straussa.

Več o predstavi <https://www.opera.si/sl/program/predstava/balet/dunajski-vecer/?d=1653>

*

Rok Golob

THE SOUND

Krstna uprizoritev nove slovenske opere

Glasbeni vodja in dirigent: Simon Dvoršak

Režiser: Jaša Koceli

Premiera: 19. 5. 2022

Nova slovenska opera The Sound je namenjena širšemu občinstvu, saj jo ustvarja skladatelj Rok Golob, ki ga poznamo po njegovem dostopnem glasbenem izrazu. Paradni konj te nastajajoče novitete, ki bo magnet za mlajše generacije, je fantazijska in pretanjeno filozofska naravnost libreta. Globoko sporočilo o pomembnosti resnične glasbe – zvoka, ki osvobaja človeškega duha ujetosti v prastare okove materije, se udejanja ob fantazijski zgodbi iz drugih dimenzij obstoja, ki

se združuje z zgodbo mladega skladatelja Atona. Ta išče pravi zvok – sound, s katerim bi človeštvo rešil pred večnim suženjstvom.

Več o predstavi <https://www.opera.si/sl/program/predstava/opera/the-sound/?d=1677>

*

Peter Iljič Čajkovski

EVGENIJ ONJEGIN

Lirični prizori v treh dejanjih

Glasbeni vodja in dirigent: Alan Buribayev

Režiser: Vinko Möderndorfer

Premiera: 16. 6. 2022

Opernemu odru je Čajkovski namenil vrsto del, a sta bili svetovnega uspeha deležni le operi Evgenij Onjegin – kot vrhunec ruske romantične opere – in Pikova dama, obe sta nastali po literarnih predlogah Aleksandra Sergejeviča Puškina. Velikega skladatelja je Puškinova pesnitev nagovorila na poseben način, saj je v njenih verzih ujeta množica raznolikih čustev in še posebej preobrazba – prijateljstva v veliko ljubezen in ljubezni v globoko sovraštvo ter celo smrt. Odsev duš obeh romantičnih velikanov, Puškina in Čajkovskega, kot ga lahko doživimo v tej operi, še danes in vedno znova prebujajo domišljijo slehernega ljubitelja opere.

Več o predstavi <https://www.opera.si/sl/program/predstava/opera/evgenij-onjegin/?d=1678>

ABONMAJSKA PONUDBA

Poleg rednih abonmajev (Premiera, Torek, Četrtek, Sobota, Petek, Operna klasika, Družinski, Mala klasika, Študentski) smo kot novost letošnje sezone dodali dva nova abonmaja. Prvi je **Balet** s šestimi predstavami, drugi pa **Romeo in Julija** z dvema opernima in baletno predstavo, vezane na nesmrtno zgodbo veronskih ljubimcev.

Zakaj Romeo in Julija? Na repertoarju imamo tri ljubezenska dela: Bellinijevo opero Capuleti in Montegi, v aprilu krstno uprizarjamo balet Renata Zanelle Romeo in Julija, z istoimensko Gounodovo opero pa 1. februarja 2022 v goste pride umetniški ansambel HNK Ivana pl. Zajca iz Reke.

C. Gounod: ROMEO IN JULIJA, opera, gostovanje HNK iz Reke

S. S. Prokofjev: ROMEO IN JULIJA, balet (nova postavitve za ljubljanski ansambel)

V. Bellini: CAPULETI IN MONTEGI, opera

Novinarsko gradivo ob predstavitvi repertoarja sezone 2021/2022 9. septembra 2021

Hvala za pozornost in medijsko podporo umetniškemu ansamblu in programu SNG Opera in balet Ljubljana.

Več informacij o programu gledališča na opera.si.

***